

Sygn. akt II CZ 92/16

POSTANOWIENIE

Dnia 8 września 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marian Kocon (przewodniczący)

SSN Monika Koba (sprawozdawca)

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie ze skargi H. D.

o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem

Sądu Apelacyjnego z dnia 29 maja 2014 r.,

wydanym w sprawie z powództwa H. D.

przeciwko Skarbowi Państwa - Zakładowi Karnemu w H.,

Zakładowi Karnemu w N., Zakładowi Karnemu w S. oraz Aresztowi Śledczemu w P.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 8 września 2016 r.,

zażalenia powoda (skarżącego)

na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 2 października 2015 r.,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 2 października 2015 r. Sąd Apelacyjny odrzucił zażalenie powoda H. D. na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 12 czerwca 2015 r. odrzucające skargę o wznowienie postępowania zakończonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 29 maja 2014 r., jako niedopuszczalne na podstawie art. 87¹ § 1 k.p.c.

W zażaleniu na to postanowienie, skarżący domagając się jego uchylenia, zarzucił naruszenie art. 87¹ § 1 k.p.c. i art. 117 § 1 i 4 k.p.c. poprzez przedwczesne odrzucenie zażalenia, bez uprzedniego rozpoznania wniosku o zwolnienie powoda od kosztów sądowych, co w efekcie uniemożliwiło mu złożenie wniosku o wyznaczenie pełnomocnika z urzędu i złożenie zażalenia z zachowaniem wymogów formalnych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 87¹ § 1 k.p.c. w postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych. Zastępstwo to dotyczy także czynności procesowych związanych z postępowaniem przed Sądem Najwyższym, podejmowanych przed sądem niższej instancji. Przymus adwokacko - radcowski ustanowiony w art. 87¹ § 1 k.p.c. obejmuje wszelkie postępowania, które przynależą do właściwości Sądu Najwyższego, dotyczy, więc także zażalenia do Sądu Najwyższego.

W niniejszej sprawie zażalenie do Sądu Najwyższego na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 12 czerwca 2015 r. odrzucające skargę o wznowienie postępowania zakończonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 29 maja 2014 r., zostało sporządzone i wniesione przez powoda samodzielnie, bez udziału profesjonalnego pełnomocnika (k. 19-21). Nieusuwalna wada zażalenia, polegająca na jego wniesieniu przez stronę pozbawioną zdolności postulacyjnej skutkuje koniecznością odrzucenia zażalenia, bez możliwości jej sanowania w trybie art. 130 § 1 k.p.c. (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2013 r., V CZ 70/13, nie publ.; z dnia 3 czerwca 2015 r., V CZ 25/15, nie publ.; z dnia 9 maja 2014 r., I PZ 9/14, nie publ.; z dnia 7 maja 2014 r., II CZ 19/14, nie publ.; z dnia 15

maja 2015 r., III PZ 7/15, nie publ.; z dnia 16 września 2015 r., III CZ 40/15, nie publ.; z dnia 29 stycznia 2016 r., II CZ 97/15, nie publ.).

Wbrew stanowisku skarżącego, stwierdzony brak zażalenia polegający na złożeniu go przez stronę pozbawioną zdolności postulacyjnej, nie mógł być usunięty przez ustanowienie dla niego pełnomocnika z urzędu w postępowaniu zażaleniowym. Powód nie złożył wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu. Natomiast gdyby taki wniosek złożył, pozostawałoby to bez znaczenia dla oceny prawidłowości postanowienia o odrzuceniu zażalenia, wniesionego przez podmiot pozbawiony zdolności postulacyjnej. Skutki procesowe złożenia wniosku byłyby jedynie takie, że do czasu podjęcia stosownych do jego rozstrzygnięcia czynności, termin do wniesienia zażalenia na postanowienie o odrzuceniu skargi o wznowienie postępowania, nie rozpocząłby biegu (art. 124 § 2 k.p.c.).

Skarżący w skardze o wznowienie postępowania złożył jedynie wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych, nie domagając się ustanowienia pełnomocnika z urzędu (k. 3), a w toku postępowania objętego skargą o wznowienie postępowania korzystał z pełnomocnika z wyboru (k. 938 akt I ACa .../14 Sądu Apelacyjnego). W motywach zażalenia brak argumentacji wyjaśniającej, na jakiej podstawie, jego autor twierdzi, iż umocowanie pełnomocnika nie obejmowało postępowania skargowego, w świetle treści pełnomocnictwa i jednoznacznej w tej materii regulacji art. 91 pkt 1 k.p.c. Nie ma żadnych podstaw prawnych stanowisko skarżącego, jakoby termin do złożenia wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu otwierał się dla strony dopiero po rozpoznaniu jej wniosku o zwolnienie od kosztów. Zgodnie z art. 117 § 4 k.p.c. strona może złożyć wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych lub osobno. Możliwość taką ma nawet strona nie zwolniona przez sąd od kosztów sądowych (art. 117 § 2 k.p.c.). Skoro powód ubiegał się jedynie o zwolnienie od kosztów sądowych, wniosek ten zgodnie z art. 126² § 2 k.p.c. nie podlegał rozpoznaniu, nie żąda się, bowiem opłat od pisma, jeżeli z jego treści wynika, że podlega ono odrzuceniu. Natomiast wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu nie został przez skarżącego złożony, odwoływanie się zatem do sytuacji procesowej stron, które taki wniosek złożyły jest bezprzedmiotowe.

Z przytoczonych względów zażalenie podlegało oddaleniu na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.

kc

jw